

Dr. Berlik Zoltán ügyvéd
Európa jogi és
munkajogi szakjogász
Iroda: 7400 Kaposvár, Zrínyi u. 75.
GPS: 46.3431685,17.7941522,3
Tel/Fax: 06-82/451-228
e-mail:dr.berlik.zoltan@drberlik.hu

Alkotmánybíróság
1015 Budapest
Donáti u. 35-45.

SZEMÉLYESEN HOZTÁK

Irodai ügyszám: 135/2015.ZÉK (Kérjük, válaszában/hivatkozzon a fenti számra!)	
Érk.:	2017 JAN. 18
Példány: 1	Mell.: +15 db
Az ügyirat száma:	25.B.312/2016

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott, [REDACTED]

19.) **indítványozó** – a csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőm: dr. Berlik Zoltán ügyvéd 7400 Kaposvár, Zrínyi u. 75. útján – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztem elő:

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Pécsi Ítéltábla Beüf.II.257/2016/4. számú, kényszerintézkedés tárgyában hozott érdemben másodfokon döntő határozata alaptörvény-ellenességét, indítványozom annak megsemmisítését.

Az Abtv. 43. § (4) bek. alapján az alkotmányossági vizsgálat kiterjeszhető a nem végleges döntésekre is, így indítványozom a Kaposvári Törvényszék 15.B.312/2016/69. sz. döntésének alaptörvény-ellenessége megállapítását, annak megsemmisítését is.

A másodfokú érdemi döntéssel szemben rendes jogorvoslat lehetősége már nem áll a védelem és az indítványozó-vádlott rendelkezésére, így jogorvoslati jogát kimerítette a védelem és a vádlott (Abtv. 27. § b) pont)

A Pécsi Ítéltábla döntése sérti az indítványozó Alaptörvényben biztosított alábbi jogait (Abtv. 27. § a) pont):

- Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés
- Alaptörvény I. cikk (2)-(3) bekezdés
- Alaptörvény IV. cikk (2)-(3) bekezdés

A Pécsi Ítéltábla alkotmányjogi panasszal érintett fenti végzése kézbesítésének időpontja a védő részére: 2017.01.11. napja, az indítványozó részére: 2017.01.10. napja; a végzés kelte: 2017.01.04. napja.

INDOKOLÁS:

1) A megsemmisíteni indítványozott bírói döntések:

Pécsi Ítéltábla Beüf.II.257/2016/4. sz. végzése

Kaposvári Törvényszék 15.B.312/2016/69. sz. végzése (Abtv. 43. § (4) bek.)

2) Az Alaptörvényben biztosított jog megnevezése:

- alapvető emberi jogok védelme, arányos jogkorlátozás követelménye (Alaptörvény I. cikk. (2)-(3) bekezdés)

ALKOTMANYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/310 -0 /2017
Érkezett:	2017 JAN 30.
Melléklet:	15+96 db
Kezelőiroda:	

dr. Berlik Zoltán ügyvéd, Európa jogi és munkajogi szakjogász
Iroda: H-7400. Kaposvár, Zrínyi u. 75. Tel/Fax: 06-82/451-228

sz. utasítás 94.
2017.01.24.

- törvényes eljárás keretében történő szabadságelvonásról döntés, ekként a törvényes eljáráshoz való jog (Alaptörvény IV. cikk (2)-(3) bekezdés)
- tisztességes bírósági eljáráshoz való jog, pártatlan eljáráshoz való jog (Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés)

3) A közvetlen érintettség:

Az indítványozó a Kaposvári Törvényszék előtt B.312/2016. sz. alatt folyamatban lévő büntető ügy I.r. vádlottja, a szabadságot elvonó kényszerintézkedéssel érintett, akire nézve hozott döntéssel szemben él panasszal az Alkotmánybírósághoz jogi képviselő útján. Az indítványozó jelenleg is előzetes letartóztatásban van. A fentiekre figyelemmel az érintettség kétséget kizáróan megállapítható.

Megállapítható, hogy a bírói döntések és azok indokolása olyan jogértelmezésre vezethető vissza, mely egyértelműen összeegyeztethetetlen az Alaptörvénnyel, az Emberi Jogok Európai Egyezményével (kihirdette: 1993. évi XXXI. törvény), továbbá nem áll összhangban az 1998. évi XIX. törvény (Be.) rendelkezéseivel sem, ekként az indítványozó alapvető, a törvényes és pártatlan eljáráshoz való alkotmányos jogait sérti.

Emellett alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel az a bírói megközelítés, miszerint az egyébként változatlan tartalmú Be. rendelkezéseit – *nevezetesen a Be. 21-27. § kizárási szabályait* - az Alaptörvénnyel összhangban csak azt követően kell értelmezni –*nevezetesen, hogy a másodfokon nyomozási bírói feladatokat ellátó, az első fokú nyomozási bíró döntését felülvizsgáló másodfokú tanács, illetve annak tagja az ügy érdemi elbírálásából, ekként az ítélezből ki van zárva* -, hogy az Alkotmánybíróság közzétette 21/2016. (XI.30.) AB Határozatát. Álláspontom szerint ez sem magából az AB Határozatból nem derül ki, sem jogszabály nem rendelkezik ekként, s jelen esetben egyébként sem visszaható hatályról van szó, hiszen a jogszabály szövege változatlan, s a pártatlanság követelményének Be-vel összhangban való értelmezése a 34/2013. (XI. 22.) és 36/2013. (XII.5.) AB Határozat indokolásából is levezethető, azaz 2013. óta már egyértelműen az Alkotmánybíróság által is kinyilvánított és követendő értelmezés.

Alapvetően alkotmányjogi jelentőségűnek tekinthető az a kérdés, hogy a Pécsi Ítéltábla Beüf.II.257/2016/4. sz. érdemi végzése megfelel-e az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó pártatlanság követelményének, továbbá az Alaptörvény 1. cikk (2)-(3) és IV. cikk (2)-(3) bekezdéséből levezethető törvényes eljárás és törvényes jogkorlátozás követelményének. Indítványozó állítja, hogy ezen fenti követelményeknek a döntések nem felelnek meg, ekként alkotmányos alapvető jogai sérülnek a jelenleg is fenntartott előzetes letartóztatással.

Indítványozó nem vitatja, hogy az Alkotmánybíróság nem olyan jogorvoslati fórum, mely az adott ügy érdemében hivatott dönteni, azonban olyan súlyosan alaptörvény-ellenesnek állítja a bírói döntéseket indítványozó az alapvető jogainak indokolatlan és alaptörvény-ellenes szabadságelvonással járó csorbítása kapcsán, hogy kéri haladéktalan szabadlábra helyezését.

Indítványozó nem vitatja továbbá, hogy egyedi ügy a vizsgálat tárgya, azonban megállapítható, hogy a Pécsi Ítéltábla első fokon már lezárt ügyeket is hatályon kívül helyezett a kizárt bíró személye okán, holott ezen ítéletek első fokon korábban születtek, mint a 21/2016. (XI.30.) AB Határozat közzététele, ott mégsem indokolt a „visszaható hatály tilalma” az Ítéltábla jogértelmezése szerint, csak jelen ügyben.

Indítványozót a NAV Dél-dunántúli Regionális Bűnügyi Igazgatósága Somogy Megyei Vizsgálati Osztálya 475/2013. bü. sz. alatti büntető ügyben 2015.11.03. napján hallgatta ki gyanúsítottként, őrizetbe vételét rendelte el, egyben indítványozta a előzetes letartóztatását.

A Kaposvári Járásbíróság – az ügyész indítványt elutasítva – 9.Bny.531/2015/2. sz. végzésével szabadlábra helyezte az indítványozót. (eljáró nyomozási bíró: [REDAKT])

A Kaposvári Törvényszék, mint másodfokú bíróság – megváltoztatva a döntést – 2.Bnyf.263/2015/2. sz. végzésével elrendelte az indítványozó előzetes letartóztatását. (eljáró bírók: [REDAKT])

A Kaposvári Járásbíróság 9.Bny.572/2015/4. sz. végzésével meghosszabbította az indítványozó előzetes letartóztatását. (eljáró nyomozási bíró: [REDAKT])

A Kaposvári Törvényszék jogorvoslati jogkörében a Kaposvári Járásbíróság végzését a Bnyf.302/2015/2. sz. végzésével helybenhagyta. (eljáró bírók: [REDAKT])

A Kaposvári Járásbíróság 1.Bny.84/2016/4. sz. végzésével az indítványozó előzetes letartóztatását meghosszabbította. (eljáró bíró: [REDAKT])

A Kaposvári Törvényszék jogorvoslati jogkörében a Kaposvári Járásbíróság végzését a Bnyf.53/2016/2. sz. végzésével helybenhagyta. (eljáró bírók: [REDAKT])

A Kaposvári Járásbíróság 1.Bny.171/2016/2. sz. végzésével elrendelte az indítványozó szabadlábra helyezését. (eljáró bíró: [REDAKT])

A Kaposvári Törvényszék jogorvoslati jogkörében a Kaposvári Járásbíróság végzését a Bnyf.85/2016/2. sz. végzésével megváltoztatta, kizárólag az indítványozó vonatkozásában meghosszabbította előzetes letartóztatását. (eljáró bírók: [REDAKT])

A fenti utolsó döntés meghozatalának időpontja: 2016.05.11.

A vádirat benyújtásának időpontja: 2016.06.22.

A Kaposvári Törvényszék, mint az ügy érdemében döntő első fokú bíróság 15.B.312/2016/4. sz. végzésével az indítványozó előzetes letartóztatását a vádiratban foglalt, indokolással el nem látott indítvány alapján az első fokú bíróság ügydöntő határozatának kihirdetéséig fenntartotta. (eljáró bíró: [REDAKT])

A Pécsi Ítéltábla jogorvoslati jogkörében eljárva Beüf.I.179/2016/7. sz. végzésével helybenhagyta az első fokú döntést.

A Kaposvári Törvényszék az indítványozó és védője szabadlábra helyezés iránti kérelmét elbírálva 15.B.312/2016/69. sz. végzésével az indítványozó szabadlábra helyezés iránti kérelmét elutasította. (eljáró bíró: [REDAKT])

A Pécsi Ítéltábla jogorvoslati jogkörben eljárva Beüf.II.257/2016/4. sz. végzésével a Kaposvári Törvényszék döntését helybenhagyta, egyben érdemben elbírálta a védelem kizárás körében tett észrevételeit.

Látható, hogy mind a nyomozás során, mind az érdemi tárgyalási szakban ugyanazon bíró érdemben döntött az ügyben, eljárta, előadó bíróként mérlegelve a bizonyítékokat, a megalapozott gyanú fennállását, s ekként állást foglalt már a vádirat benyújtását megelőzően az ügyben.

4) Az Alaptörvénnyel való összhang hiányának indokai a bírói döntések kapcsán:

A Pécsi Ítéltábla döntésében nem vitatja, hogy az érdemi eljárásban, tárgyalás-előkészítési és tárgyalási szakban részt vevő, tanácselnök bíró eljárta a nyomozás során, mint a

kényszerintézkedés körében döntő másodfokú bíróság tagja. Indokolásában azonban rámutat, hogy ezen bíró azon intézkedései, melyeket nyomozási szakban való eljárást követően, a vádemelés után, az ügy érdemében döntő, tárgyaló bíróság tagjaként, tanácselnökeként tesz érvényesek, hatályosak, és összhangban állnak valamennyi olyan rendelkezéssel, melyek az adott döntés meghozatalának időpontjában hatályban voltak, mert az Alkotmánybíróság döntését e körben csak 2016.11.30. napján tette közzé. Ezen értelmezés szerint lényegében kizárt bíróvá az eljáró tanácselnök bíró csak 2016.11.30. napját követően (21/2016. (XI.30.) AB Határozat közzétételének időpontja) vált.

Ez a jogértelmezés azonban nem áll összhangban a Be. változatlan rendelkezéseivel, sem a 36/2013. (XII.5.) AB Határozatból egyértelműen levezethető értelmezéssel, és sérti a pártatlanság követelményét, ezzel az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését.

Véleményem szerint ugyanis már 2013. óta egyértelmű –bár korábban is ez volt levezethető a Be. rendelkezéseiből -, hogy mit jelent a pártatlan bíráskodás követelménye. Nem vitás, hogy a megalapozott gyanú körében állást foglalt már korábban az eljáró bíró, s nem vitás, hogy e körben bizonyítékokat is értékelt előadó bíróként! – bár az sem vitás, hogy nem a bűnösség kérdésében döntött. Téved tehát az Ítéletábla véleményem szerint, mikor akként foglalt állást, hogy helyes volt a Kaposvári Törvényszék 15.B.312/2016/69. sz. döntése, s az abban eljáró bíró nem volt kizárt, ugyanis nem attól válik kizárttá egy bíró, hogy közzétette az Alkotmánybíróság a 21/2016. (XI.30.) AB Határozatot, hanem attól, hogy előzetesen, a nyomozás során, a vádemelést megelőzően első- vagy másodfokon bizonyítékokat értékelt, megalapozott gyanú körében előzetesen állást foglalt, esetlegesen olyan bizonyítékokat is mérlegelt, melyek a későbbi, érdemi eljárásnak már tárgyát sem képezik –hisz pl. részleges megszüntetés is történt a vádemelést megelőzően (*Somogy Megyei Főügyészség B.1245/2014/115/II. sz. megszüntető határozata*); ekként már előzetesen kialakítja az ügyről saját álláspontját, s az ügy érdemében döntő, ítélező bíróként már előzetes ismeretekkel, saját korábbi döntésének terhe alatt kell esetlegesen állást foglalnia arról, hogy a vádlott bűnös vagy korábbi - a megalapozott gyanú körében elfoglalt - álláspontjával szemben bűnössége nem állapítható meg.

Az Ítéletábla indokolásából - mely döntésének alapját képezi - az derül ki, hogy a tanácselnök, kizárt bíró, már ítélező bíróként az ügydöntő határozat meghozataláig meghosszabbíthatta a kényszerintézkedést, majd 2016.11.30. után már nem járhat el az ügyben, de minden korábbi, egyébként kizárt bíróként tett intézkedése hatályos. Ez az értelmezés figyelmen kívül hagyja teljesen a fent előadottakat, s pusztán annak tényéhez köti a pártatlanság biztosítását, hogy e körben az Alkotmánybíróság mikor tette közzé utolsó döntését, de figyelmen kívül hagyja, hogy egyébként az Alkotmánybíróság már 2013-ban valamennyi, fent említett követelményt megfogalmazta, s a jogszabály szövege sem változott. A téves jogértelmezés a visszaható hatály egyébként jogilag meg nem indokolt felvetésével nem magyarázható, s nem tehető utólag legitimmé egyébként változatlan jogszabályi környezet mellett. Az ítéletáblai gondolatmenet alapján ugyanis nem a 21/2016. (XI.30.) AB Határozat, hanem a 34/2013. (XI.22.) AB Határozat, mely döntés jóval korábban útmutatást adott már az eljáró bíróságoknak abban a kérdésben, hogy ki dönthet és ki a kizárt a vádemelés előtt és után az előzetes letartóztatás kérdésében. Azonban a pártatlanság alapjogi igénye véleményem szerint nem ezen időpontokhoz kötött, hanem pusztán magához az alkotmányos alapjoghoz, melyet már korábbi Alkotmányunk is tiszteletben tartott.

Miután tehát a Pécsi Ítéletábla hivatkozott döntésében kategorikusan azt állapította meg, hogy a védői érveléssel szemben 2016.07.01. napján, a vádemelést követően az a bíró, aki korábban az előzetes letartóztatás kérdésében, a vádemelést megelőzően döntött nincs kizárva a vádemelést követő eljárásból, mert a 21/2016. (XI.30.) AB Határozatnak nincs visszaható hatálya, egyértelműen összeegyeztethetetlen az Alaptörvény XVIII. cikk (1) bekezdésével, figyelmen kívül hagyja a 34/2013. (XI.22.) AB Határozatban foglaltakat. Erre figyelemmel

az első fokú döntésre is kiható hatállyal annak megsemmisítése indokolt, hiszen az első fokú döntést is kizárt bíró hozta.

Álláspontom szerint a kizárt bíró valamennyi döntése jogszabályellenes, így nem vitásan azon döntés is, mely az ügydöntő határozat meghozataláig elrendelte az előzetes letartóztatást. A bíróságnak pedig hivatalból kell észlelnie, ha az eljárásban kizárt bíró vett részt.

Az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Egyezmény 5. cikkével sem egyeztethető össze a bírói döntés, ekként sérti az Alaptörvény I. cikk (2)-(3) bekezdését, IV. cikk (2)-(3) bekezdését.

5) Nyilatkozat egyéb folyamatban lévő eljárásról:

Az ügyben felülvizsgálati eljárás, perújítás nincs folyamatban.

Kaposvár, 2017. január 18.

dr. Berlik Zoltán
meghatalmazott jogi képviselő

Mellékletek:

1. Ügyvédi meghatalmazás (1 db)
2. Nyilatkozat az indítvány és a személyes adatok nyilvánosságra hozhatóságáról (1 db)
3. Érintettséget alátámasztó dokumentumok, bírósági határozatok (12 db)
4. Főügyészégi határozat (1 db)